

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

PODSTAWA PRAWNA:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe (Dz. U. 2017, poz. 59) – zwłaszcza art. 47, art. 109.
- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. 2017, poz. 60) – zwłaszcza art. 292.
- Ustawa z dn. 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. 1982 nr 3 poz. 19 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2017, poz. 703).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 r., poz. 1591).

WSTĘP

Zmiany na rynku pracy, pojawienie się nowych zawodów oraz istniejące bezrobocie wymaga od dzisiejszych absolwentów szkół umiejętnego planowania własnej kariery zawodowej, dużej mobilności i umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Decyzja dotycząca wyboru przyszłej szkoły i zawodu młodzieży, żeby była trafną, wymaga pomocy ze strony wielu osób i instytucji, między innymi szkoły i rodziców. Podejmując decyzję o wyborze danego zawodu, młodzież powinna mieć określone predyspozycje do pełnienia danej funkcji zawodowej, jak również określone warunki rozwojowe, zdrowotne i psychofizyczne.

Zadaniem WSDZ w Szkole Podstawowej nr 3 im. Jana Pawła II w Mińsku Mazowieckim jest przygotowanie uczniów do samodzielnego podejmowania decyzji dotyczących wyboru drogi edukacyjnej i kształtowania własnej kariery zawodowej w oparciu o możliwości, wiedzę, warunki.

CELE OGÓLNE

1. Organizacja wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w szkole podstawowej.
2. Przygotowanie młodzieży do podjęcia trafnych decyzji edukacyjno-zawodowych, wyboru szkoły ponadpodstawowej zgodnej z zainteresowaniami i uzdolnieniami oraz do roli pracownika na współczesnym rynku pracy.
3. Przygotowanie uczniów do radzenia sobie z ciągłymi zmianami we współczesnym świecie.
4. Kształtowanie postawy uczenia się przez całe życie.
5. Wspieranie nauczycieli w wypełnianiu zadań z zakresu doradztwa zawodowego.
6. Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych.
7. Stworzenie środowiska, sieci współpracy na rzecz rozwoju zawodowego uczniów.

OSOBY ODPOWIEDZIALNE

Działania z zakresu doradztwa zawodowego realizowane są przez:

- ✓ wychowawców,
- ✓ nauczycieli przedmiotu,
- ✓ pedagoga szkolnego,
- ✓ psychologa szkolnego,
- ✓ bibliotekarzy,
- ✓ szkolnego koordynatora doradztwa zawodowego – doradcę zawodowego,
- ✓ pracowników instytucji wspierających doradczą działalność szkoły (np. Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej),
- ✓ osoby prezentujące praktyczne aspekty dokonywania wyborów zawodowo-edukacyjnych (np. pracownicy firm, przewodnicy w czasie wycieczek zawodoznawczych),
- ✓ rodziców.

ADRESACI

Odbiorcami działań z zakresu doradztwa zawodowego są uczniowie Szkoły Podstawowej nr 3 im. Jana Pawła II w Mińsku Mazowieckim oraz ich rodzice.

TREŚCI, TEMATY ZAJĘĆ W KLASACH IV-VIII

- Zainteresowania i predyspozycje zawodowe przejawiające się w toku działalności w szkole, w domu, w chwilach wolnych od zajęć. Samoobserwacja.
- Uzdolnienia i umiejętności niezbędne w pracy z drugim człowiekiem, pracy w kontakcie z rzeczami – techniką, pracy z danymi – symbolami, przyrodą i działalnością artystyczną.
- Cechy usposobienia i temperamentu, ich znaczenie w wyborze zawodu.
- Stan fizyczny i zdrowotny a wybór zawodu.
- Samoocena – ustalenie swoich mocnych stron (osiągnięcia, sukcesy, zalety osobiste).
- Rola motywacji w osiąganiu sukcesu zawodowo-edukacyjnego.
- Sposoby radzenia sobie ze stresem.
- Praca w zespole.
- Praca jako wartość.
- Dokumenty aplikacyjne.
- Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy.
- Cele edukacyjne i zawodowe.
- Autoprezentacja.
- Wiedza o zawodach. Istota zawodu, m.in. czynności, warunki pracy, wymagania, psychofizyczne, jakie stawia zawód przed kandydatem.

- Zawody przyszłości.
- Zmieniający się rynek pracy.
- Drogi dalszego kształcenia – drogi prowadzące do zdobycia zawodu, wybór szkoły.
- Jak podjąć decyzję wyboru zawodu?
- Szkoły ponadpodstawowe w powiecie mińskim.

TEMATY, TEMATY ZAJĘĆ W KL. VII-VIII – realizowane w każdej klasie w wymiarze minimum 10 godzin rocznie przez doradcę zawodowego (zgodnie z programem doradztwa zawodowego przyjętym do realizacji w szkole)

Kl. VII

1. Wszyscy jesteśmy zdolni!
2. Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej.
3. Umiejętności a zawód.
4. Moje umiejętności.
5. Czym się interesuję?
6. Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową?
7. Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa.
8. Zawody w moim najbliższym otoczeniu.
9. Od elektryka do kierownika.
10. Kompetencje na rynku pracy.

Kl. VIII

1. System edukacji w Polsce
2. Cele edukacyjne i zawodowe
3. Współczesny rynek pracy
4. Informacja zawodowa, czyli co warto wiedzieć o zawodach?
5. Praca, jako wartość
6. Zawody przyszłości

7. Dokumenty aplikacyjne
8. Autoprezentacja
9. Zaplanowanie swojej kariery edukacyjno-zawodowej udaną drogą do sukcesu.
10. Alternatywne drogi dojścia do zawodu.

ORGANIZACJA ZAJĘĆ

Realizacja zajęć z doradztwa zawodowego odbywa się na godzinach z wychowawcą oraz innych zajęciach edukacyjno-wychowawczych z uczniami. Zajęcia prowadzić mogą wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, doradcy zawodowi lub specjaliści z poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz inne osoby (np. przewodnicy podczas wycieczek zawodoznawczych, przedstawiciele zawodów, absolwenci).

METODY I TECHNIKI PRACY

- lekcje dydaktyczne (np. język polski, matematyka, historia, fizyka, chemia, wiedza o społeczeństwie, języki obce, technika, informatyka),
- zajęcia aktywizujące uczniów do samodzielnego wyboru zawodu prowadzone z całymi zespołami (warsztaty, lekcje zawodoznawcze, treningi),
- udzielanie informacji w zakresie wyboru kierunku dalszego kształcenia zawodu i planowania dalszej kariery zawodowej,
- udzielanie indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- giełdy szkół ponadgimnazjalnych,
- teczki informacji o zawodach,
- kąciki informacji zawodowej,

- organizowanie wycieczek do zakładów pracy i instytucji kształcących,
- organizacja spotkań zawodoznawczych,
- obserwacja zajęć praktycznych w szkołach ponadpodstawowych,
- konkursy zawodoznawcze,
- prezentacje wizualne, filmy, gry komputerowe, prezentacje multimedialne,
- praca z komputerem – śledzenie danych statystycznych, korzystanie z zasobów Ośrodka Rozwoju Edukacji, korzystanie z publikacji EUROGAIDANCE, wykorzystywanie wyszukiwarki „Informator o zawodach”,
- ankiety, kwestionariusze,
- spotkania informacyjne z rodzicami,
- zakładka informacyjna na stronie internetowej szkoły (np. broszury dla rodziców, broszury dla uczniów),
- wywiady i spotkania z absolwentami.

SOJUSZNICY i ZASOBY

Sojusznikami szkoły w realizacji Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego są:

- pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy,
- pracownicy Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej,
- organizatorzy targów szkół ponadpodstawowych

- przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu mińskiego,
- rodzice,
- osoby wspierające organizację szkolnego doradztwa zawodowego (np. pracownicy zakładów pracy, przedstawiciele zawodów itd.),
- absolwenci szkoły.

Zasoby:

- opracowany Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego,
- wykwalifikowany doradca zawodowy (koordynator doradztwa zawodowego),
- teczka „DORADZTWO ZAWODOWE” ze scenariuszami zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
- materiały z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego w bibliotece,
- zakładka na szkolnej stronie internetowej poświęcona doradztwu zawodowemu,
- narzędzia diagnostyczne do rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów,
- zasoby internetowe: zasoby KOWEZiU www.koweziu.edu.pl (filmy, scenariusze, plakaty, broszury, publikacje), zasoby EUROGAIDANCE www.eurogaidance.pl, zasoby z zakresu doradztwa zawodowego www.doradztwozawodowe.koweziu.edu.pl, program komputerowy „Informator o zawodach”, „Labirynt zawodów” (labirynt-zawodow.progra.pl) – niewerbalny test predyspozycji zawodowych i zasób informacji zawodowych dla uczniów, „Talentgame” (www.talentgame.pl) – gra edukacyjno-diagnostyczna „Tajemnice Aeropolis”.

PRZEWIDYWANE EFEKTY Z DZIAŁALNOŚCI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO:

1. Uczniowie lepiej poznają siebie, swoje mocne i słabe strony, cechy psychiczne, osobowość, temperament.

2. Uczniowie zdobędą umiejętność efektywnego komunikowania się z rówieśnikami ludźmi dorosłymi (przedstawicielami różnych zawodów).
3. Uczniowie rozpoznają swoje predyspozycje niezbędne do wykonywania określonych czynności.
4. Uczniowie zdobędą informacje o różnych zawodach, a tym samym będą lepiej przygotowani do wejścia na rynek pracy.
5. Poznają środowisko pracy, zadania i czynności związane z wykonywanymi zawodami.
6. Zdobędą wiedzę na temat wykonywanych zawodów, używanych narzędzi pracy, predyspozycji niezbędnych do wykonywania danego zawodu.
7. Poznają w ogólnym zarysie rynek pracy.
8. Uczniowie łatwiej będą podejmować efektywne decyzje o dalszym kształceniu.
9. Uczniowie zdobędą wiedzę o systemie szkolnictwa ponadpodstawowego.
10. Uczniowie poznają informacje o zasadach rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych.
11. Uczniowie zdobędą wiedzę dotyczącą radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
12. Uczniowie będą dokonywać selekcji informacji związanych z rynkiem pracy.
13. Rodzice i nauczyciele uzyskają pomoc i wsparcie w zakresie wiedzy zawodoznawczej.